

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
1. Cel, metoda, zakres terytorialny i chronologiczny	11
1.1. Cel opracowania	11
1.2. Metoda.....	14
1.3. Zakres terytorialny.....	16
1.4. Zakres chronologiczny	18
2. Zarys stanu badań historycznych i archeologicznych	20
2.1. Stan badań historycznych.....	20
2.2. Stan badań archeologicznych.....	21
3. Środowisko naturalne	25
3.1. Geologia okolic Łągowa	25
3.2. Złoże surowcowe na obszarze kasztelanii łągowskiej	27
3.2.1. Surowce skalne	27
3.2.2. Złoże metaliczne.....	31
3.3. Gleby	32
3.4. Morfologia terenu	33
3.5. Lasy	33
3.6. Sieć rzeczna.....	34
4. Źródła do dziejów kasztelanii łągowskiej	35
4.1. Źródła pisane	35
4.2. Źródła archeologiczne.....	41
4.2.1. Podstawy datowania stanowisk na terenie kasztelanii łągowskiej metodami archeologicznymi	41
4.2.2. Stratygrafia stanowisk	44
4.2.3. Materiały ruchome z badań wykopaliskowych na wzgórzu Zamczysko w Nowym Stawie	45
4.2.3.1. Militaria	45
4.2.3.2. Ceramika naczyniowa	46
4.2.4. Chronologia stanowisk badanych metodą wykopaliskową	51
4.2.4.1. Grodzisko w Nowym Stawie	51
4.2.4.2. Kościół parafialny w Łągowie	53

4.2.5. Znaleźiska luźne	53
4.2.5.1. Znaleźiska powierzchniowe w Zbelutce–Górach	54
4.2.5.2. Materiały z Jaskini Zbójeckiej	56
4.2.5.3. Skarb z Łagowicy Starej i jego chronologia	60
4.2.5.4. Inne znaleźiska luźne z XI–XIII wieku.	61
4.2.5.5. Znaleźiska luźne z terenu dworu w Piórkowie	63
4.3. Chronologia i rozwój osadnictwa w świetle archeologicznych badań powierzchniowych oraz znaleźisk luźnych.	65
4.4. Źródła toponomastyczne	69
5. Osadnictwo przedpaństwowe w rejonie Łagowa	76
6. Rubieże graniczne domniemanego książęcego okręgu grodowego oraz biskupiej kasztelanii łagowskiej od XI do XV wieku	80
7. Okres wczesnopanstwowy: domniemany łagowski okręg grodowy i problem jego ośrodka	84
7.1. Dotychczasowe poglądy na kwestię istnienia w XI–XII wieku książęcej kasztelanii łagowskiej	84
7.2. Przesłanki wskazujące na funkcjonowanie okręgu grodowego w Łagowie oraz najstarsze osadnictwo wczesnopiastowskie na jego terenie.	87
7.3. Problem ośrodka domniemanego łagowskiego okręgu grodowego w świetle badań archeologicznych	91
8. Kasztelania łagowska biskupów włocławskich	96
8.1. Problem nadania Łagowa na rzecz biskupstwa włocławskiego	96
8.2. Kościół NMP w Łagowie. Inne kościoły w dobrach łagowskich	99
8.3. Siedziby biskupie na terenie kasztelanii łagowskiej	103
8.4. Lokacje miejskie na obszarze kasztelanii łagowskiej w XIII i XIV wieku	106
8.5. Osadnictwo i gospodarka na terenie biskupiej kasztelanii łagowskiej do końca XIV wieku.	111
8.6. Początki i rozwój łagowskiego ośrodka wytwórczego ceramiki białej w średniowieczu	112
8.7. Początki eksploatacji rud ołowiu	120
8.8. Wydobycie i przetwórstwo rud żelaza	121
8.9. Produkcja szkła	122
8.10. Przyczyny ożywienia gospodarki kasztelanii łagowskiej w XIV wieku.	123
Podsumowanie	125
Aneks	133
Wykaz skrótów	141
Bibliografia.	142
Mapy	151